

På skattejagt med GPS

– geocaching er en ny måde at gå på jagt i naturen

Af webredaktør Janne Bavnhøj,
Dansk Skovforening

Geocaching er en slags orienteringsløb i gangtempo for hele familien. Man skal finde en ting gemt i naturen eller et interessant sted.

Et godt dansk navn kunne være "GPS-skattejagt".

Geocaching er en jagt, hvor man ved hjælp af en GPS-modtager kan finde skatte i naturen.

Cache udtales "kasj" og er engelsk for "gemme væk". GPS står for Global Positioning System (et system til at bestemme positionen ved hjælp af radiosignaler fra satellitter).

GPS-skattejagt går ud på at en "skat" bliver lagt et sted i naturen, og koordinaterne for stedet bliver offentliggjort på hjemmesiden www.geocaching.com. Alle med en GPS-modtager kan så lægge koordinaterne i modtageren og forsøge at finde skatten.

Hvad er en GPS skat

GPS-skatten er typisk en vandtæt lille beholder af plastic. Den indeholder en blyant, en logbog og forskellige ting, som skattejægerne har lagt i beholderen, typisk af ingen eller ringe værdi.

Idéen er så, at man skal finde skatten, skrive i logbogen, tage nogle af tingene, og lægge nogle andre. Man logger sit besøg på hjemmesiden, så udlæggeren og andre interesserede kan se, man har været der.

Men skatten kan også være et sted, og den består da i at løse en gåde eller en opgave for at finde frem

Geocaching lokker deltagerne væk fra computeren og ud i naturen.

Der er udlagt caches over hele landet.

til stedet. En sjælden skat består i et webcam, som man skal finde og stå foran, mens en ven fastfryser øjeblikket hjemme på computeren.

Jordklodeskatte eller Earthcaches har yderligere det formål at formidle viden om geologi, naturfænomener osv. I Danmark findes endnu kun en

jordklodeskat. Den ligger på Æbelø, hvor skatten beskriver de særlig lerforekomster på øen.

Alene i Danmark findes nu 1.115 skatte (25. juli 05). Fænomenet er startet i USA, hvor den internationale hjemmeside www.geocaching.com er centrum for hele verdens GPS-skatte. Her kan man se hvordan der er udlagt skatte i næsten alle lande over hele kloden. På verdensplan findes nu 186.000 i 216 lande.

Hvem går på jagt

Den typiske GPS-skattejæger er en helt almindelig skovgæst der har fået en ekstra dimension på skovturen.

Lars Lautrup-Larsen – som er webmaster for den danske hjemmeside www.geocaching.dk – vurderer at de fleste entusiaster er mennesker som ikke tidligere kom ret meget i naturen. De har fået skattejagten som anledning til at tage vandreskoene på. Men også garvede naturelskere har med GPS-skattejagt fået en ny dimension i naturbesøget (se boks 1).

Hvor mange går på jagt

Det typiske scenario for en skat er at ca. 10 personer søger efter den dagen efter at den er lagt på hjemmesiden. Derefter kommer kun drypvis besøg ca. en gang om ugen, og efter et stykke tid vil kun få lede efter den.

Den skat Skovforeningen fandt i Tisvilde Hegn var fundet 52 gange siden marts 2001 (se boks 2). På den danske hjemmeside er der i øjeblikket 1.200 brugere, hvoraf ca. 600 er aktive.

"Skat ind – skrald ud"

Fænomenet bygger på høj selvjustits og ansvarlighed. Det er bl.a. kutyme, at man tager en pose med på turen og samler affald op undervejs. Et fænomen som er opstået i USA under

Boks 1 Skovrideren geocacher

Pensioneret skovrider Peter Brun Madsen, Århus, er ivrig GPS-skattejæger. Skovforeningen fik lov til at kigge med på hans profil, og den viser at han indtil dato har oprettet 3 skatte og fundet 31.

Kigger man i fotogalleriet, kan man se at et af Peter Brun Madsens formål med at jage skatte er at få børnebørnene væk fra computerskærmen og ud i naturen. Og de synes det er sjovt.

Peter Brun Madsen mener at GPS-skattejagt er en ret uskyldig sport. For skovejeren er generne minimale og goodwillen stor. "Jeg opfordrer derfor skovejerne til at tage godt imod skattejægerne", siger Peter Brun Madsen.

Hjemmesiden www.geocaching.dk er mødested for deltagerne i jagten.

betegnelsen "cache in – trash out" ("skat ind – skrald ud").

Geocaching.dk har bl.a. holdt et arrangement i Charlottenlund Skov ved København hvor der blev samlet skrald en hel dag. Skoven stillede containere og plastiksække til rådighed, og skattejægerne samlede så skrald op, mens de jagtede skatte i skoven.

Selvjustits på ulovlige skatte

Skattejægerkulturen har en regel om at ulovlige skatte skal fjernes. Finder man fx ud af at et hegn skal passeres for at finde en skat, så opfordrer man den der har oprettet skatten til at flytte eller fjerne den.

Hvis ikke den uheldige placering kan løses med frivillighed, sendes sagen videre til den danske repræsentant for www.geocaching.com. Han kan fjerne skatten fra hjemmesiden hvis han vurderer den er ulovlig. Som skovejer kan man også opfordre til at en uheldig skat flyttes eller fjernes ved at tage kontakt til www.geocaching.dk.

Hvad med jagt på vildt

Det er muligt at fjerne en skat midlertidigt fra hjemmesiden, hvis skoven skal afholde jagt på vildt. Man kontakter Lars Laurrup-Larsen fra www.geocaching.dk som kan hjælpe med at deaktivere skatten i den periode, der er jagt – på vildt.

Er der penge i skattejagten

Geocaching bygger på frivillighed, og det er næppe muligt at gøre betaling til en del af kulturen i øjeblikket. Hjemmesiderne er således sponsoreret af reklamer og frivillige bidrag. Men på sigt vil der formentlig opstå behov for mere og mere specielle skatte, som måske kan udløse en betaling.

Til gengæld vil der være mulighed for at modtage betaling for geocaching-events. Det er møder mellem et større antal skattejægere, i stil med orienteringsløb.

Man kunne også forestille sig GPS-skattejagt som en del af større events på en skovejendom, såsom teambuilding.

Geocaching i statsskovene

Skattejagten er blevet så udbredt at Skov- og Naturstyrelsen d. 14. juli offentliggjorde regler for placering af skatte i statsskovene på hjemmesiden (www.sns.dk):

"Udlægningen af cachen medfører sædvanligvis ikke problemer. Derfor har Skov- og Naturstyrelsen indført følgende retningslinier:

* Udlægning af en cache på Skov- og Naturstyrelsens arealer, hvor offentligheden i forvejen har adgang til færdsel, kan ske uden forudgående tilladelse, såfremt en cache er som beskrevet: Cachen er typisk en vejrbestandig lille behol-

der som indeholder en blyant, en logbog og forskellige "gaver" (typisk af ingen eller ringe værdi).

- * Udlæggen af cachen skal senest samme dag meddele til Skov- og Naturstyrelsen (det pågældende statsskovdistrikt), hvor udlægningen er sket.
- * Cachens lokalisering mv. skal lægges ind på www.geocaching.dk.
- * Skov- og Naturstyrelsen (statsskovdistriktet) kan straks eller senere reagere og kræve cachen fjernet, såvel i "marken" som på internettet, hvis Skov- og Naturstyrelsen vurderer, at udlægningen er uhensigtsmæssig. Ligeledes kan distriktet fysisk fjerne cachen og melde dette straks til www.geocaching.dk.
- * Udlægning og eftersøgning af en cache skal i øvrigt ske i overensstemmelse med de almindelige regler om offentlighedens færdsel på Skov- og Naturstyrelsens arealer."

Kilde: www.sns.dk 14. juli 05

Hvad med private skove

Skovforeningen har taget kontakt til www.geocaching.dk for at orientere om mulighederne for geocaching i private skove.

Det resulterer i en artikel på www.geocaching.dk hvor skattejægerne kan læse reglerne for færdsel i de private skove, og hvor vi gør opmærksom på at ejeren skal spørges før man lægger skatte ud. Hvis ikke skatte-

Boks 2 En skat i Tisvilde Hegn

Skovforeningens webredaktør satte sig for at prøve jagten af og oprettede profilen djain på www.geocaching.com.

En solrig lørdag formiddag drog jeg til Tisvilde Hegn i Nordsjælland for at finde skatten "Cocobox" fundet på nettet. Beskrivelsen af skatten blev skrevet ud og taget med i lommen.

Inden afgang blev koordinaterne N 56° 01.980 E 012° 03.400 omhyggeligt tastet ind i GPS modtageren. Med selskab af en islænding, en ungarer og en studiekammerat gik jeg på jagt ved at bede GPS-modtageren at pege på skatten.

Alt afhængig af GPS-modellen kan man få at vide hvor langt fra man er fra skatten. Da vi nærmede os blev beskrivelsen læst op.

"Cocobox er gemt under en gammel rod i en ung bevoksning"

Det viste sig at være en ca. 20-årig skovfyrbevoksning som man

Vi finder vej med en udskrift fra hjemmesiden og en GPS modtager.

skulle bevæge sig 120 meter ind i for at finde skatten.

Inde i bevoksningen mistede vi GPS-signalet (trækronerne skygger for radiosignalet). Men

med en præcis retning ude fra vejen og skridttælling fandt vi kassen uden problemer. Den var 52. gang skatten blev fundet siden oprettelsen i marts 2001.

Skatten er fundet.

Sådan så skatten ud...

... og her er en side i logbogen.

jægerne kan finde skovejerens kontaktoplysninger i skoven eller på nettet, opfordres de til at ringe til Skovforeningen.

Når skovejeren bliver kontaktet, kan han sikre at skatten bliver lagt på et sted der passer ham. Det vil sige et sted hvor skattejægerne færdsel

ikke generer ejeren, andre skovgæster eller skovens dyr.

Kontakten giver også skovejeren mulighed for at sikre en hensigtsmæssig omtale af skoven og adgangsreglerne på www.geocaching.dk

Mere om GPS-skattejagt

Læs hjemmesiderne

www.geocaching.dk

www.geocaching.com

Kontakt

Lars Lautrup-Larsen

Tlf. 43 40 41 63

Email lars@geocaching.dk